

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Kaip ES fondų investicijos 2021-2027 m. prisidės prie inovacijų, technologijų ir skaitmeninės ekonomikos raidos Lietuvoje?

2020-01-21

10 NACIONALINIO PAŽANGOS PLANO TIKSLŲ

1. Pereiti prie mokslo žinių, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos augimo ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą

3. Didinti švietimo įtrauktį ir veiksmingumą, siekiant atitikties asmens ir visuomenės poreikiams

5. Gerinti transporto, energetinį ir skaitmeninį vidinį ir išorinį sujungiamumą

7. Tvariai ir subalansuotai plėtoti regionus ir mažinti regioninę atskirtį

9. Stiprinti Lietuvos įtaką pasaulyje ir ryšius su diaspora

2. Didinti gyventojų socialinę gerovę ir įtrauktį, stiprinti sveikatą ir gerinti Lietuvos demografinę padėtį

4. Stiprinti tautinį ir pilietinį tapatumą, didinti kultūros skvarbą ir visuomenės kūrybingumą

6. Užtikrinti gerą aplinkos kokybę ir gamtos išteklių naudojimo darną, švelninti Lietuvos poveikį klimato kaitai ir didinti atsparumą jos poveikiui

8. Didinti teisės sistemos ir viešojo valdymo veiksmingumą

10. Stiprinti nacionalinį saugumą

NACIONALINIO PAŽANGOS PLANO POVEIKIO RODIKLIAI

Suminis **inovatyvumo** indeksas
(Europos inovacijų švieslentė) (12)

Lietuvos švietimo vieta **EBPO gerovės**
indekse (15)

Visos **išlaidos MTEP**, palyginti su
BVP (2 %)

Lietuvos vieta ES transporto
infrastruktūros ir paslaugų
švieslentėje (< 10)

Tarptautinis **kūrybingumo** indeksas
(35 vieta)

Asmenys, gyvenantys **skurdo rizikoje**
ar socialinėje atskirtyje (21 %)

Vidutinė tikėtina **sveiko gyvenimo trukmė** (v-
62,6 m., m- 65 m.)

Atsinaujinančių energijos išteklių
dalis bendrame galutiniame energijos
suvartojime (45 %)

Valdymo efektyvumo indeksas
(10 vieta)

Skaitmeninės ekonomikos ir
visuomenės indeksas (DESI) (10 vieta)

**SIEKIAMŲ
POKYČIAI:**

1 NPP STRATEGINIS TIKSLAS

PEREITI PRIE MOKSLO ŽINIOMIS, PAŽANGIOSIOMIS TECHNOLOGIJOMIS,
INOVACIJOMIS GRĮSTO DARNAUS EKONOMIKOS AUGIMO IR DIDINTI ŠALIES
TARPTAUTINĮ KONKURENCINGUMĄ

NPP horizontalus rodiklis *Inovatyvūs viešieji pirkimai*, vertės dalis nuo visų pirkimų – 20 % (dabar – 0,07 %)

Pasaulio konkurencingumo indeksas - 30 vieta
(39 vieta - 2019 m.)

Išteklių produktyvumas - 1,1
EUR/kg (2018 - 0,66 EUR/kg)

Verslo aplinkos indeksas
(Pasaulio banko tyrimas
„**Doing Business**“) – 5 vieta
(2019 – 11)

Sumanios specializacijos sektorių
sukuriama pridėtinė **vertė** dalis nuo
BVP – 35 % (24,8 % - 2018 m.)

Ekologinių inovacijų indeksas
133 balai (nuo 89)

Pritrauktos **privачios lėšos strateginių sričių** (kuriuose nustatytas investavimo trūkumas) finansavimui – 1 700 mln. EUR
(2014-2020 m. – 933 mln. EUR)

LIETUVOS INVESTAVIMO KRYPTYS PO 2020 M.

1. PAŽANGESNĖ LIETUVA

MTEPI, pažangiosios technologijos, skaitmeninimas, MVĮ augimas ir konkurencingumas, pažangioji specializacija (ERPF)

2. ŽALESNĖ LIETUVA

Paryžiaus klimato susitarimo įgyvendinimas ir investicijos į energetikos pertvarką, atsinaujinančius energijos išteklius ir kovą su klimato kaita (ERPF, Sanglaudos fondas)

3. GERIAU SUJUNGTA LIETUVA

Skaitmeninis junglumas, pažangūs TEN-T tinklai, įvairiarūšis judumas (ERPF, Sanglaudos fondas)

5. PILIEČIAMS ARTIMESNĖ LIETUVA

Investicijos į vietos lygmens vystymosi strategijas ir tvarią miestų plėtrą (ERPF)

4. SOCIALIAI ATSAKINGA LIETUVA

Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimas (ERPF, ESF+)

PROGRAMOS UŽDAVINIAI – 1 PO „Pažangesnė Lietuva“

**SANGLAUDOS POLITIKOS
REGLAMENTUOSE NUSTATYTI
KONKRETŪS UŽDAVINIAI**

1. Stiprinti MTEPI pajėgumus ir diegti pažangiąsias technologijas

2. Pasinaudoti skaitmeninimo teikiama nauda piliečiams, įmonėms, vyriausybėms

3. Stiprinti MVĮ augimą ir konkurencingumą

4. Ugdyti pažangiajai specializacijai, pramonės pereinamajam laikotarpiui ir verslumui reikalingus įgūdžius

PAŽANGESNĖ LIETUVA: MVĮ augimas ir konkurencingumas, pažangioji specializacija

- Investicijos į **sumaniai specializacijai ir verslumui** reikalingus įgūdžius ir kompetencijų įgijimą
- Investicijos technologinių gebėjimų stiprinimą **4.0 pramonės** srityje
- Investicijos į **netechnologines inovacijas**
- Integracija į **pasaulinės vertės grandines (GVC)**
- Verslumo skatinimas **regionuose**
- Platesnis **finansinių priemonių naudojimas** siekiant paskatinti verslumą ir produktyvumą
- Investicijos į **MVĮ tarptautiškumo skatinimą ir naujų eksporto rinkų** identifikavimą

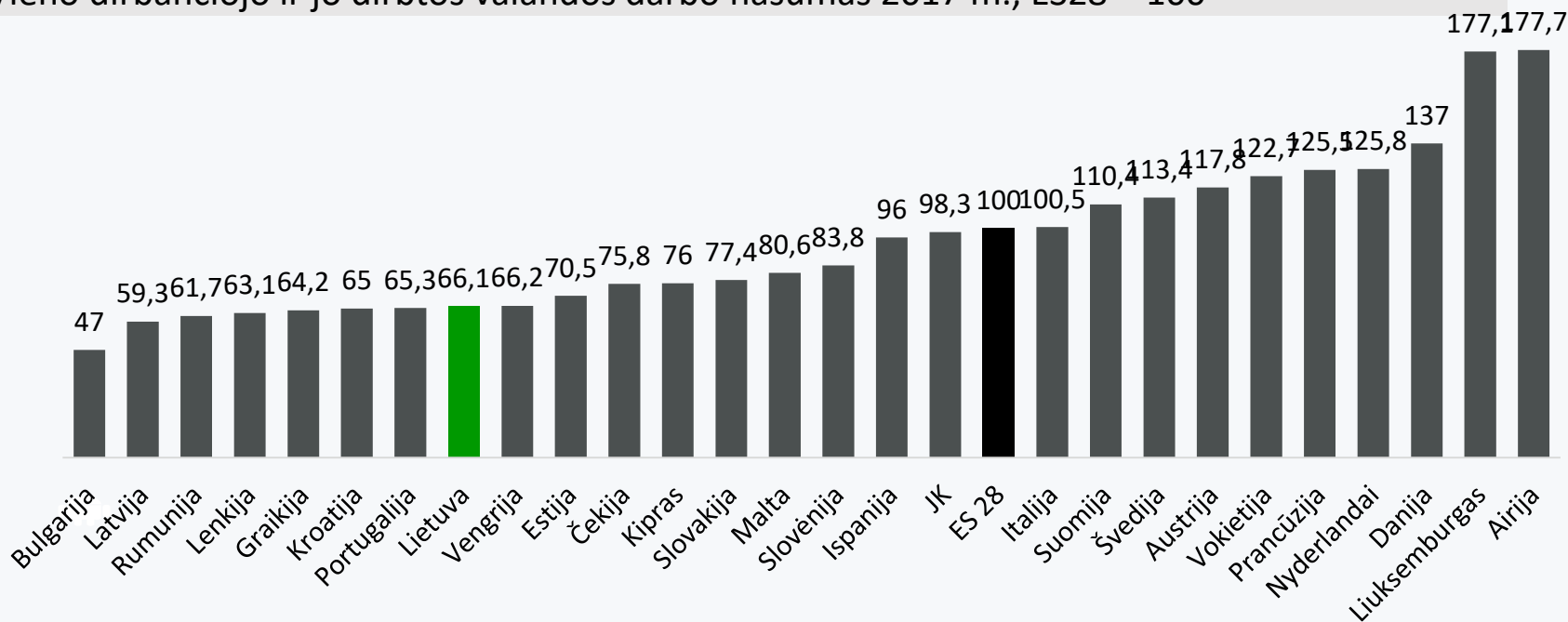

- Investicijoms **nesusijusios su inovacijomis ir sumania specializacija (SMART)**
- Investicijoms neprisidedančioms prie **aukštos pridėtinės vertės ekonomikos** skatinimo

IŠŠŪKIAI: ŽEMAS PRODUKTYVUMAS

Vieno dirbančiojo ir jo dirbtos valandos darbo našumas 2017 m., ES28 = 100

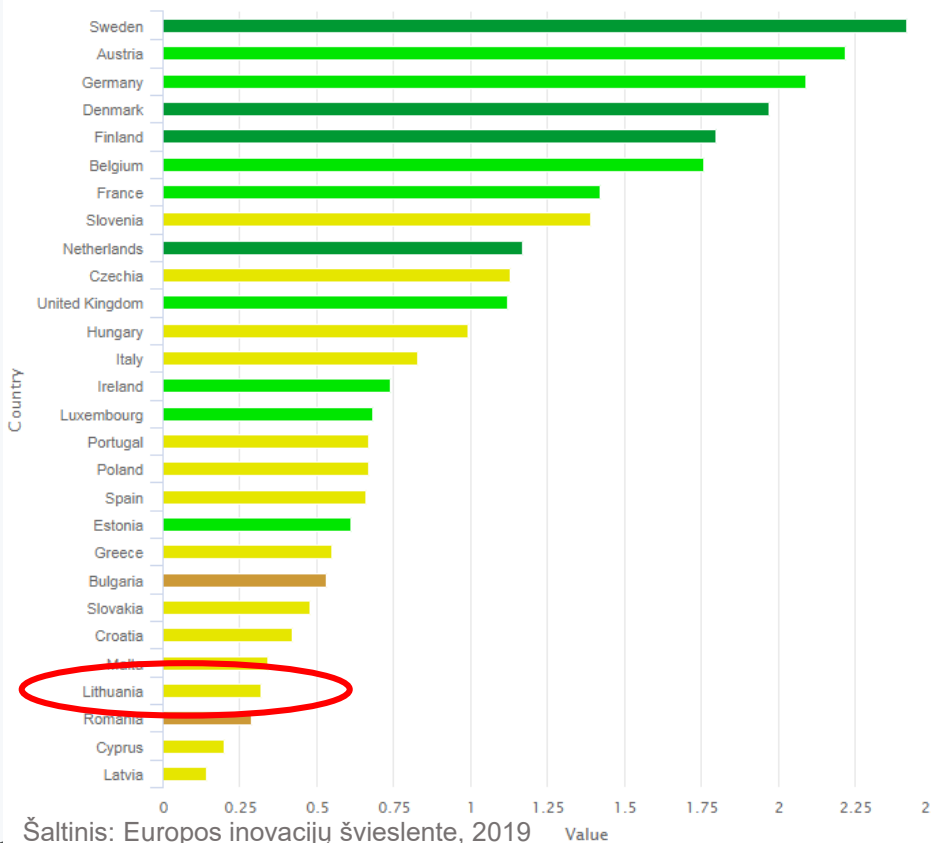

Šaltinis: Eurostat

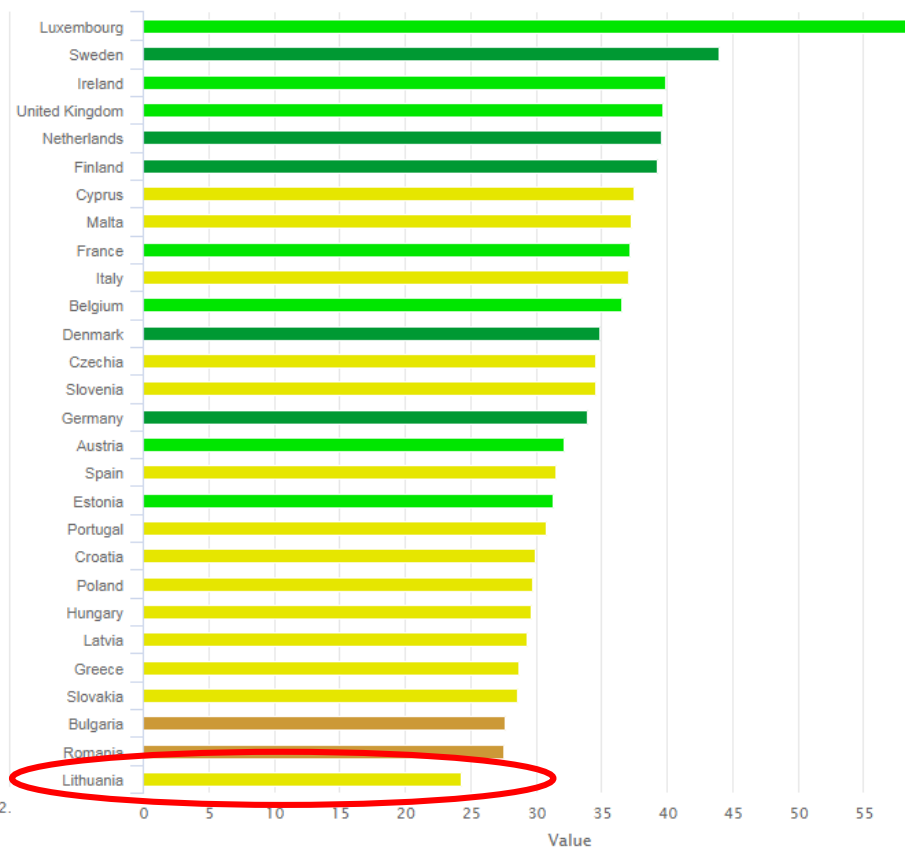

IŠŠŪKIAI: ŽEMA EKONOMIKOS GEBA DIEGTI INOVACIJAS

Verslo išlaidos MTEPI, %

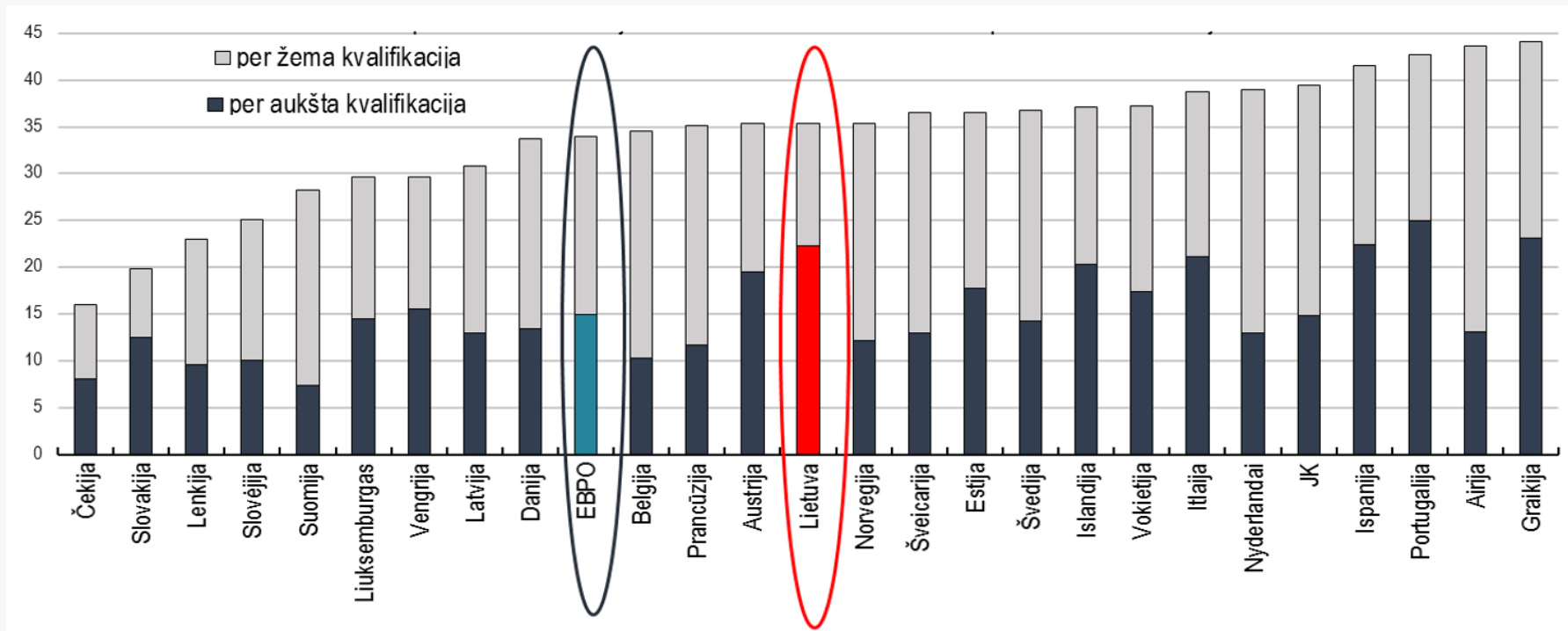

Daug žinių reikalaujančių paslaugų dalis, %

Šaltinis: Europos inovacijų švietimė, 2019

IŠŠŪKIAI: ŠVIETIMO NEATITIKTIS DARBO RINKOS POREIKIAMS

Šaltinis: EBPO

ATNAUJINTAS DERYBINIS PASIŪLYMAS (NEGO BOX)

EK

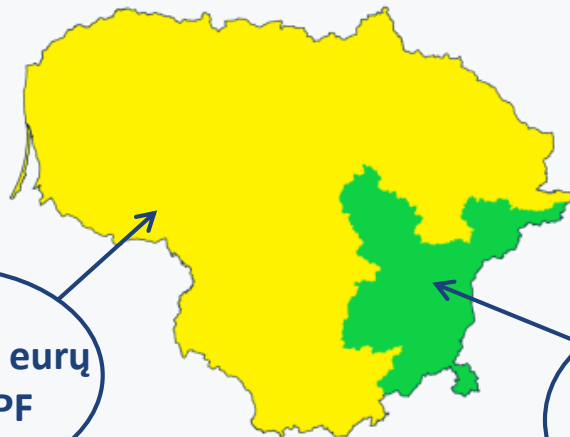
5,6 mlrd. Eur (-24 %)

FI

5,4 mlrd. Eur (-27 %)

-219 mln. Eur

**Atnaujinta statistika – Lietuva kaip
du NUTS2 regionai**

Sanglaudos
fondas skiriamas
**visai LT - 1,78
mlrd. eurų**

**3,53 mlrd. eurų
ESF+ ir ERPF**

Nacionalinis finansavimas 30 proc.

15 proc.

**40 mln. eurų
ESF+ ir ERPF**

Nacionalinis finansavimas 60 proc.

**Nacionalinis
finansavimas 30 proc.**

ES STRUKTŪRINIŲ FONDŲ LĖŠŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL NAUJOS PROGRAMOS PRIORITETUS

Programos prioritetas	2014-2020 m. ES fondų lėšos (mln.Eur)	2021-227 m. ES fondų lėšos (mln.Eur)	Grįžtančios lėšos, kurias galima vėl panaudoti
Pažangesnė Lietuva	1 454 (ERPF)	971 (35 % ERPF)	301
Žalesnė Lietuva	595 (ERPF) 923 (Sanglaudos fondas)	832 (30 % ERPF) ? (Sanglaudos fondas)	198
Geriau sujungta Lietuva	324 (ERPF) 790 (Sanglaudos fondas)	? (Sanglaudos fondas) ? (ERPF)	50
Socialiai atsakingesnė Lietuva	1 160 (ESF) 254 (ERPF)	913 (ESF+) ? (ERPF)	
Piliečiams artimesnė Lietuva	1181	? (ERPF)	

1401 SaF

971 ERPF

GALIMI ES FINANSAVIMO ŠALTINIAI

- ES struktūriniai fondai (ERPF, SF, ESF+)
- Europos infrastruktūros tinklų priemonė (CEF)
- Europos kaimynystės priemonė (ENI – LT-RU, LT-LV-BLR,)
- Klimato kaitos specialioji programa (KKSP)
- Europos pagalbos labiausiai skurstantiems fondas (FEAD)
- ES vidaus saugumo fondo programa 2014-2020 (ISF)
- Norvegų ir EEE parama
- Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (EGF)
- Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas (EJRŽF)
- Lietuvos kaimo plėtros programa (LKPP)
- INTERREG programos
- Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektų programa
- Ignalinos programa
- Prieglobsčio ir migracijos fondas
- Struktūrinių reformų rėmimo programa

Nacionaliniai šaltiniai:

- Valstybės investicijų programa
- Pajamos iš valstybės turto
- Investavimas į vertybinius popierius, Skolinimasis rinkoje
- Pajamos iš valstybės įmonių ir kt.

KITI GALIMI FINANSAVIMO ŠALTINIAI

- EUREKA
- EUROSTARS
- **Horizontas2020**
- Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonė
- Partnerystės instrumentas
- CEF
- EK Žemės ūkio produktų pardavimo skatinimo programa;
- COSME
- **EK teisingumo programa**
- EK priemonė prisidedanti prie stabilumo ir taikos (ICSP)
- EU AID volunteers
- Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonė
- EK skubios pagalbos palaikymo priemonė
- Europa piliečiams
- ES trečioji sveikatos programa 2014-2020;
- **ERASMUS+**
- **Europos strateginių investicijų fondas „Junkerio planas“**
- INTERACT
- URBACTIII
- Vartotojų programa 2014-2020
- EASI (Užimtumo ir socialinių inovacijų programa)
- FISCALIS2020
- **Teisių, lygybės ir pilietybės programa (REC)**
- COST ES šalių bendradarbiavimo programa mokslo ir technologijų srityje
- Perikles 2020
- Viešojo administravimo institucijų, įmonių ir piliečių sąveikumo sprendimai
- HeraculeIII
- Kūrybiška Europa (CEP)
- Muitinė2020
- ES solidarumo fondas
- **LIFE**
- Šiaurės šalių ministrų tarybos programa
- TATENA techninio bendradarbiavimo programa
- Modernizavimo fondas
- Inovacijų fondas
- **Sveikatos ir maisto saugos programa**

VANGUS ALTERNATYVIŲ FINANSINIŲ ŠALTINIŲ IR INSTRUMENTŲ NAUDOJIMAS

2014-2018 m. patirtis ir pavyzdžiai

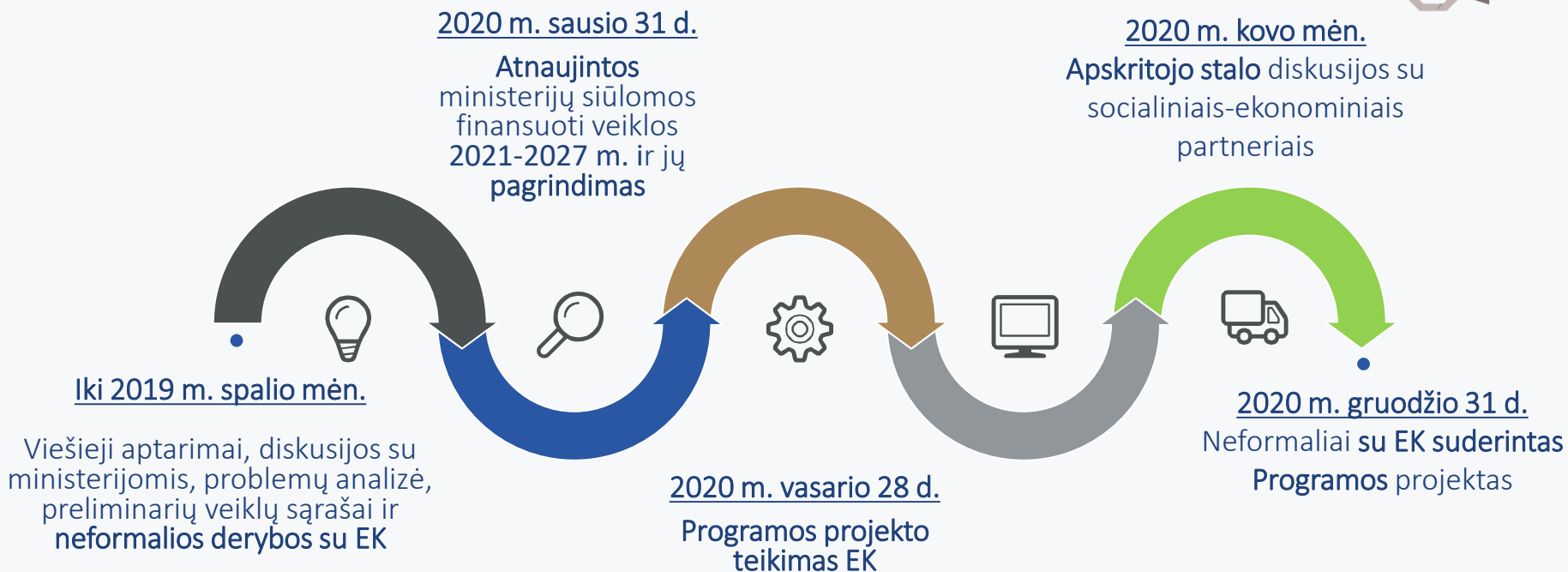

Programai ES lygiu skirta (mln. Eur)	LT panaudojo (2014-2018) (mln. Eur)	LT dalis nuo viso finansavimo (proc.)
„Cosme“		
1393,2	3,2	0,22
„Horizon2020“		
49811,7	43,1	0,09

2021 – 2027 m.
Europos Horizontas -
84 mlrd. eur
(+25%)

ARTIMIAUSI ŽINGSNIAI

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa